

พุทธวคฺคคุณณา (มยา วุจฺจเต)

๙. กสฺสปทสพลสฺส สุวณฺณเจตียวตฺถุ (....).

"ปฺุชารเหติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตุถา จาริกํ จรมาโน
กสฺสปทสพลสฺส สุวณฺณเจตียํ อารพฺภ กเถสิ.

ตถาคโต (หิ) สวตฺถิตโต นิภฺขมิตฺวา อนฺุปฺพุเพน พาราณสี
คจฺฉนฺโต อนฺุตรามคฺเค โตทยฺยคามสฺส สมึเป มหาภิกฺขุสงฺฆปรีวโร
อณฺุยตรํ เทวภูจํ สมนฺปาปฺณิ. ตตฺร นิสินฺโน สุกโต ฌมฺมภณฺฑา
คาริกํ เปเสตฺวา อวิทูเร กสิกมฺมํ กโรนฺตุ พฺราหฺมณํ ปกฺโกสาเป
สิ. โส พฺราหฺมณฺ อากนฺตุวา ตถาคตํ อนภิวณฺทิตฺวา ตเมว เทวภู
จํ วณฺทิตฺวา อฏฺฐาสิ. สุกโตปิ "อิมํ ปเทสํ กินฺติ มณฺุยสิ พฺราห
มณฺาติ อาห. "(อิทํ)อมฺหากํ ปเวณฺิยา อากตเจตียภูจํ นนฺติ วณฺทา
มิ โภ โคตมาติ. "อิมํ จํ วณฺทนฺเตน ตยา สาธุ กตํ พฺราห
มณฺาติ สุกโต ตํ สมนฺปทํเสสิ. ตํ สุตฺวา ภิกฺขุ "เกน นฺุ โจ การ
ณฺเณ ภควา เอวํ สมนฺปทํเสสิตี สํสยํ สณฺุชเนสฺสุ. ตโต ตถาคโต เตส
° สํสยมนฺปนฺตุ มชฺฌิมนิกาเย ฃฏฺฐิการสฺสุตฺตนตํ วตฺวา อิฑฺธานุภา
เวน กสฺสปทสพลสฺส โยชนฺุพฺเพธํ กนฺกเจตียํ อปรณฺจ กนฺกเจตีย
° อากาเส นิมนฺินิตฺวา มหาชนํ ทสฺเสตฺวา "พฺราหฺมณฺ เอวํวิธาน
° ปฺุชารหานํ ปฺุชา ยุตฺตตฺราวาติ วตฺวา มหาปรีนิพฺพานสฺสุตฺเต ทสฺสิ
ตนเยเนว พุทฺธาทีเก จตฺตาริ ปฺุชารเห ปกาเสตฺวา สรีรเจตียํ อุทฺทิสฺส
เจตียํ ปรีโภคเจตียนฺติ ตีณิ เจตียานิ วิเสสโต ปรีทีเปตฺวา อีมา คาลา
อภาสิ

"ปฺุชารเห (ปฺุคฺคเล) ปฺุชยโต พุทฺเธ ยทิจ สวเก
ปฺุปฺยจสมตฺติกนฺเต ตินฺณโสภปรีทฺทเว

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

เต ตาทีเส ปุชยโต (ปุคฺคสฺส) นิพฺพุเต อฏฺโฏเก

น สกฺกา ปุณฺณํ สงฺขาตุํ อิมุตฺตมปี เกนจีติ.

ตตฺถ (เย) ปุชิตุํ อรหา(โหนฺติ) (เต) ปุชารหา. “ปุชิตุํ ยุตฺตาติ อตฺโถ.

ปุชารเห ปุชยโตติ(.....) อภิวาทนาทีหิ จ จตฺตฺหิ ปจฺจเยหิ ปุเชนตฺสฺส(อตฺโถ). ปุชารเห ทสฺเสติ พุทฺเธติอาทินา. พุทฺเธติสมฺมาสมฺพุทฺเธ. ยทีติ ยทีวา. อถวาทิ อตฺโถ. ตตฺถ ปจฺเจก- พุทฺเธติ (ปทํ) กถิตํ โหติ. สวเก จ. ปปฺยจสมตฺติกฺกนฺเตติ สมตฺติกฺกนฺตตฺถหาทีฏฺฐิมาณปปฺยเจ. ตินฺณโสภปริทฺทเวติ อตฺติกฺกนฺต- โสภปริทฺทเว. อิมเ เทว อตฺติกฺกนฺเตติ อตฺโถ. เอเตหิ(...) ปุชารหตฺตํ ทสฺสิตํ. เตติ พุทฺธาทโย. ตาทีเสติ (ปทํ) วุตฺตคหณวเสน (ทสฺสิตํ), นิพฺพุเตติ (ปทํ) รากาทีนิพฺพุตฺติยา (ทสฺสิตํ), นตฺถิ กุโฏจิ ภวโต วา อารมฺมณโต วา เอเตสํ ภยฺยนฺติ (เต) อฏฺโฏเก. เต อฏฺโฏเก. น สกฺกา ปุณฺณํ สงฺขาตฺตุนฺติ ปุณฺณํ คณฺเฑตุํ น สกฺกา (อตฺโถ), กถํ(....)ติ (ปุจฺฉา) เจ (ภเวยฺย). อิมุตฺตมปี เกนจีติ(....) (...) อิมํ เอตฺตํ อิมํ เอตฺตกนฺติ เกนจีติ. อปีสทฺโท อีธ สมฺพนฺธิตพฺโพ. เกนจิ ปุคฺคเลน (วา) มาเนน วา. ตตฺถ(ปุคฺคลมาเนสฺส) ปุคฺคเลนาติ เตน พุทฺธมาทีนา(ปุคฺคเลน). มาเนนาติ ตีวิเรน มาเนน ตีรเณน ธารเณน ปุรเณน วา. ตีรณํ นาม อิทํ เอตฺตกนฺติ นยโต ตีรณํ. ธารณฺติ ตฺลายน ธารณํ. ปุรณํ นาม อพฺตปฺปสฺตปตฺตนาพิกาทิวเสน ปุรณํ. เกนจิ ปุคฺคเลน อิมเหิ ตีหิ มาเนหิ พุทฺธาทิเก ปุชยโต(...) ปุณฺณํ วิปากวเสน คณฺเฑตุํ น สกฺกา ปริยฺนตฺรหิตโตติ. “ทวีสฺส จาเนสฺส ปุชยโต ก็ ทานํ (ปุจฺฉา ภเวยฺย), “ปจฺม(เกโท) ธรรมาเน พุทฺธาทิ ปุชยโต น สกฺกา ปุณฺณํ สงฺขาตุํ. ปุณ(เกโท) เต ตาทีเส กิเลสปรินิพ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

พานนิมิตฺเตน ขนฺธปรินิพฺพาเนน นิพฺพุเตปิ ปุชฺยโต น สกฺกา สงฺ
ชาตฺตุนฺติ เกทา ยฺชฺชนฺติ(วิสฺชฺชนํ ภเวยฺย). เตนฺ หิ วิมานวตฺตุมฺหิ

ติฏฺฐนฺเต นิพฺพุเต จาปี สเม(สนฺเต) จิตฺเต สม่(โหติ) ผลํ
เจโตปสาทเหตุมฺหิ สตฺตา คจฺฉนฺติ สุกฺคตินฺติ (วุตฺตํ).

เทสนาวสานเ โส พุราหฺมโณ โสตาปนฺโน อโหสีติ. โยชนิกํ
กนฺกเจติยํ สตฺตาหํ อากาเสว อฏฺฐาสิ. มหฺนฺเตน(...) สมากโม จาโหสิ.
สตฺตาหํ เจติยํ นานปฺปกาเรน ปุเชสฺสุ. ตโต ภินฺนลทฺธิกาณํ ลทฺธิ
เกโท ชาโต. พุทฺธานุภาเวน ตํ เจติยํ สกฺกฺจฺฉานเมว คตํ. ตตฺ
เถว ตํขณฺเ มหฺนฺตํ ปาสาณเจติยํ อโหสิ. ตสฺมี สมากเม จตฺตราสี
ติยา ปาณสทฺสสถานํ ธมฺมาภิสมโย อโหสีติ.

กสฺสปทสพลสฺส สุวณฺณเจติยวตฺถุ (นิฏฺฐิตํ).

พุทฺธวคฺควณฺณนา นิฏฺฐิตา.

จุทฺทสโม วคฺโค (นิฏฺฐิตอ).